

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Cob/57/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211802
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8114211802.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobcu: Obec Lipníky, so sídlom Lipníky 100, 082 12 Kapušany, IČO: 00 690 490, pr. zast. Advokát Pirč, s.r.o., so sídlom kpt. Nálepku 17, 040 01 Košice, IČO: 36 855 910, zastúpená JUDr. Jánom Pirčom, konateľom a advokátom, proti žalovanému: COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo, so sídlom Konštantínova 3, 081 77 Prešov, IČO: 00 169 111, pr. zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS s.r.o., so sídlom Konštantínova 3, 080 01 Prešov, IČO: 36 868 434, v konaní o zaplatenie 3.888,14 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8Cb/71/2014-82 zo dňa 26.4.2016, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietavej časti.

Žalovaný m á proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalobu zamietol a zároveň vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 24.04.2014, domáhal zaviazať žalovaného zaplatiť mu sumu 3.888,14 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 22.2.2014 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že medzi účastníkmi bolo na tom istom súde vedené konanie pod sp. zn. 16C/299/2007 o zaplatenie peňažnej sumy 46.471,48 eur s príslušenstvom. V predmetnej veci súd rozhodol rozsudkom zo dňa 4.6.2012 (zrejme mal súd prvej inštancie na mysli 2012) okrem iného tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 46.471,48 eur s 11 % úrokom z omeškania od 30.4.2004 do zaplatenia, do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Uvedený rozsudok bol v citovanom výroku potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešove zo dňa 28.2.2013 sp. zn. 10Co/97/2012, nadobudol právoplatnosť dňa 5.4.2013. Žalobca uhradil žalovanému istinu v dvoch splátkach, dňa 30.8.2013 sumou vo výške 3.000,- eur, dňa 16.9.2013 sumou vo výške 43.471,48 eur. Zároveň bol povinný zaplatiť 11 % úrok z omeškania, čo predstavuje sumu 5.111,86 eur. Žalobca pri úhrade úrokov z omeškania na účet žalovaného poukázal sumu 9.000,- eur, a to dňa 6.5.2013 5.000,- eur, dňa 2.10.2013 1.000,- eur, dňa 5.11.2013 1.000,- eur, dňa 4.12.2013 1.000,- eur a dňa 10.1.2014 1.000,- eur. Keďže žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému titulom náhrady úrokov z omeškania sumu 5.111,86 eur a vyplatil mu 9.000,- eur, vznikol tak preplatok vo výške 3.888,14 eur, o ktorý sa žalovaný obohatil bez právneho dôvodu. Akýkoľvek iný nárok titulom príslušenstva spočívajúceho v úroku z omeškania, by bol v rozpore s právoplatným a vykonateľným rozsudkom tamojšieho súdu. V ďalšom súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný cestou svojho právneho zástupcu pripravil dohodu o urovaní, ktorú s nikým nekonzultoval a v

ktorom bol rozpor medzi výškou zrealizovaných úhrad 9.000,- eur titulom úroku z omeškania a správnu výškou súdom určenej sumy 5.111,86 eur, na čo žalobcu upozornil až jeho právny zástupca. Žalobca podľa svojho vyjadrenia nerozumel, čo znamená skratka p.a.. Podľa názoru žalobcu, ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vo výške 3.888,14 eur, keďže žalovaný mal právny nárok na zaplatenie sumy 5.111,86 eur z titulu priznaného právoplatného rozsudku, ale mu bola vyplatená suma 9.000,- eur. Z dôvodu opatrnosti si žalobca uplatnil uvedenú sumu aj titulom náhrady škody, pretože o túto sumu sa zmenšil žalobcov majetok v rozpore s právoplatným rozsudkom a úmyselným konaním proti dobrým mravom.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení namietol prekážku podľa ustanovenia § 104 ods. 1 O.s.p., nakoľko o uplatnenom nároku už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16C/299/2007. Z toho jednoznačne vyplýva, že pre prekážku res iudicata, už súd nemôže opätovne rozhodovať o úrokoch z omeškania, o ktorých už právoplatne rozhodol. Poukázal, že okresný súd v rozsudku zo dňa 4.6.2012 uviedol, že sa jedná o úrok podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s Nariadením vlády číslo 87/95 Z. z.. Na spôsob výpočtu úrokov z omeškania v zmysle uvedeného rozsudku žalovaný viackrát písomne upozornil a poučil.

4. Po vykonanom dokazovaní, aplikujúc ustanovenia § 451 ods. 1, 2, § 585 ods. 1, 2, 3, § 586 ods. 1, 2 a § 587 všetko Občianskeho zákonníka, v spojení s § 159 ods. 1, 2, 3 a § 135 O.s.p. súd prvej inštancie uzavrel, že právoplatným rozsudkom sa peňažné plnenie pre adresátov účinkov záväznosti tohto rozhodnutia, označených v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., zakladá prekážka právoplatne rozhodnutej veci (§ 159 ods. 3 O.s.p.); takéto rozhodnutie po uplynutí patričnej lehoty je exekučným titulom. Raz vydané právoplatné rozhodnutie je zásadne nezmeniteľné (ohľadnuc v tejto spojitosti od prípadnej osobitosti spojenej napr. so zrušením cestou mimoriadneho opravného prostriedku, resp. od situácie u tých rozhodnutí, u ktorých je prípustná zmena, keď došlo k zmene pomerov).

5. Citujúc uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.4.2010, sp. zn.1Cdo/133/2009, mal okresný súd za to, že konaniu v tejto právnej veci nebránila žalovaným tvrdená prekážka rozsúdenej veci. Zistenie o neidentite terajšej veci s vecou rozhodnutou Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 16C/299/2007 vyplýva podľa súdu prvej inštancie z netotožnosti nárokov. Vo veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. 16C/299/2007 bolo právoplatne rozhodnuté o zaplatení 46.471,48 eur s príslušenstvom; v terajšej veci ide o zaplatenie 3.888,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 22.2.2014 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného. Zo skutkových tvrdení žalobcu vyplýva, že tento nárok uplatňuje na tej úvahe, že úrok z omeškania vo výške 11 % ročne, ktorý bol žalovanému prisúdený v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 16C/299/2007, predstavuje akékoľvek dlžné obdobie bez jeho konkrétneho vymedzenia obdobia od - do, t. j. 11 %-ný úrok z omeškania zo sumy 46.471,70 eur bude vždy predstavovať sumu v celkovej výške 5.111,86 eur a bez ohľadu na to, kedy by žalobca zaplatil žalovanému predmetnú istinu. Ak žalobca uhradil žalovanému istinu v dvoch splátkach, pri úhrade úrokov z omeškania na účet žalovaného poukázal v splátkach sumu 9.000,- eur. Keď žalobca bol povinný žalovanému titulom náhrady úrokov z omeškania zaplatiť sumu 5.111,86 eur a vyplatil mu 9.000,- eur, vznikol tak preplatok vo výške 3.888,14 eur, o ktorý sa žalovaný obohatil bez právneho dôvodu, takže - v tomto ďalšom konaní - uplatňuje toto bezdôvodné obohatenie. Námietku rozsúdenej veci teda žalovaný podľa okresného súdu uplatnil nedôvodne.

6. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 4.6.2012 zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému istinu 46.471,48 eur spolu s 11 %-ným úrokom z omeškania od 30.4.2014 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku, čo do priznania úrokov z omeškania, žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol v odseku 1 právoplatnosť 5.4.2013 a v odseku 2 právoplatnosť 29.8.2012. V zmysle uvedeného rozsudku vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému tieto sumy. Žalobca sa domáhal v návrhu na opravu rozsudku v časti priznaného úroku z omeškania tým, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 2.9.2014 v časti prvého výroku, opravil rozsudok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 46.471,48 eur s 11 %-ným ročným úrokom z omeškania od 30.4.2004 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Na základe odvolania žalobcu odvolací súd uznesením č. k. 7Co/344/2014-462 zo dňa 31.3.2015 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na opravu rozsudku zamietol. Z výpovedí účastníkov konania vyplýva, že došlo k rozporu predmetného záväzkového vzťahu. Spornosť tohto právneho vzťahu je predmetom dohody o urovaní uzavretej podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že vznikla potreba úpravy vzájomných práv a povinností s následnou náhradou novými v zmysle uvedeného ustanovenia. Dohodu o urovaní zo dňa

24.6.2013 podpísali na jednej strane žalobca ako dlžník (Obec Lipníky) v zastúpení starostom obce S. N. a na druhej strane žalovaný ako veriteľ zastúpený predsedom predstavenstva X.. S. N.. Účastníci konania si dohodli, čo sa medzi nimi považovalo za sporné a účel tejto dohody bolo urovnať všetky práva a povinnosti žalobcu a žalovaného. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že v čase podpisu dohody o urovaní, sa mal možnosť žalobca ako dlžník, riadne s ňou oboznámiť. Uvedená dohoda bola prerokovaná aj na obecnom zastupiteľstve, podpísal ju starosta obce, ktorý mal úplný prehľad o záležitostiach obce, mal úplný prehľad o súdnom konaní, ktoré predchádzalo dohode o urovaní a preto mohol posúdiť jej obsah. Podľa názoru súdu, ešte pred uzavretím dohody o urovaní žalobca vedel z predchádzajúceho súdneho konania o tom, že je sporné príslušenstvo nároku, napriek tomu bola podpísaná dohoda o urovaní a boli ňou upravené a vyporiadané všetky vzájomné práva a povinnosti, definitívne sa dohodou vyporiadal príslušný nárok veriteľa proti dlžníkovi pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa článku I. ods. 2 dohody. Podľa obsahu dohody, teda ide o definitívne vyporiadanie prisúdeného nároku veriteľa voči dlžníkovi pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky, a preto mal okresný súd za to, že žalobca na vymedzený úrok z omeškania tak, ako bol vymedzený v článku II. predmetnej dohody, pomýšľať mal a mohol pri podpise tejto dohody. Nemožno teda podľa súdu prvej inštancie vychádzať z tvrdenia žalobcu, že úmyslom dohody o urovaní bolo vyhnúť sa exekučnému konaniu a preto mal okresný súd za to, že žalobcovi nič nebránilo, aby návrh dohody o urovaní z opatrnosti prerokoval s právnym zástupcom.

7. Následne citujúc obsah uznesenia Najvyššieho súdu SR z 30.6.2011 o veci sp. zn. 3MCdo/13/2009 zo dňa 28.5.2012 vo veci 7Cdo/117/2011 vychádzal súd prvej inštancie pri rozhodovaní z názoru, že na strane žalovaného nevzniklo bezdôvodné obohatenie prijatím plnenia bez právneho dôvodu. Okresný súd sa vysporiadal s otázkou (ne) platnosti tohto právneho úkonu, nakoľko toto posúdenie je podstatným pre záver, či žalovaný mal právny dôvod na prijatie plnenia od žalobcu na základe dohody o urovaní, ako aj na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie najskôr riešil platnosť dohody o urovaní uzavretej medzi účastníkmi a dospel k záveru, že táto dohoda je platná, pretože boli splnené podstatné náležitosti pre jej uzavretie, pretože predmetom urovnania podľa § 585 Občianskeho zákonníka sú sporné záväzky. Podľa obsahu tejto dohody jej predmetom bolo definitívne a neodvolateľne vysporiadať všetky záväzky dlžníka voči veriteľovi, ktoré vznikli z titulu povinnosti dlžníka zaplatiť veriteľovi sumu vo výške 46.471,48 eur s príslušenstvom v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku okresného súdu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, zo znenia dohody o urovaní vyplýva, že dôvodom jej uzavretia bolo definitívne vyporiadať prisúdený nárok veriteľa voči dlžníkovi pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa článku I. ods. 2 Dohody. Účastníci tak vyznačili, aký záver, resp. právo bolo medzi nimi sporné a vzhľadom na uvedené preto okresný súd žalobu, ako nedôvodnú, zamietol.

8. Záverom v súlade s ustanovením § 151 ods. 3 O.s.p. vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

9. Proti tomuto rozsudku, a to proti prvému zamietavému výroku, podal žalobca včas odvolanie, v ktorom uviedol, že hoci súd prvej inštancie venoval vo svojom odôvodnení rozsiahlejšiu pozornosť zásade právnej istoty, ktorá má vyplývať z právoplatných rozsudkov súdu a jej záväznosti pre účastníkov konania a súdy, svojím rozhodnutím sa od takto proklamovaných zásad významne odklonil. V tejto súvislosti citoval rozhodnutie Ústavného súdu vo veciach I.ÚS 243/07 a I.ÚS 402/08. Podľa odvolateľa, predmetná časť rozsudku súdu prvej inštancie, ako je obsiahnutá od strany 6 po stranu 8 - prvý odsek, akoby ani nemala žiadnu súvislosť s nasledujúcim textom, a už vôbec nie so závermi údajnej spornosti práv účastníkov konania. Súd prvej inštancie totiž vec právne uzavrel, úplne odlišne od exkurzu o zásade právnej istoty uvedeného na predmetných stranách textu. Následne citujúc nález Ústavného súdu SR vo veci III.ÚS 84/94 sa musia právoplatné rozsudky súdov vnímať ako zákonné a zaväzujúce, teda také, ktoré majú oporu v platných zákonných normách.

10. Súd prvej inštancie však vyhodnotil, že dohoda o urovaní, ktorú uzavreli totožní jej účastníci, ako aj účastníci tohto konania dňa 24.6.2013, má rozhodujúcu preferenciu, nakoľko s týmto právnym úkonom mali údajne upraviť svoje právne vzťahy, podľa žalobcu, v rozpore s právoplatnými a vykonateľnými rozsudkami. Súd prvej inštancie tak podľa odvolateľa, jednoznačne nadradil Dohodu o urovaní zo dňa 24.6.2013 nad právoplatné rozsudky vyhlásené okresným a krajským súdom vo veci 16C/299/2007 a nepriamo tak, podľa odvolateľa, uzavrel, že ich výroky sú sporné, z čoho vyvodil ďalší záver o potrebe definitívneho vysporiadania prisúdeného nároku veriteľa voči dlžníkovi. To, že obsah dohody o

urovnání je priamo v rozpore s legitímnyimi rozsudkami súdov, zostalo podľa odvolateľa v napadnutom rozsudku bez povšimnutia. Nebol vyvodený ani žiaden záver v zmysle § 159 ods. 2 O.s.p., teda že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov konania a pre všetky orgány (vrátane súdu). Rozpor dohody o urovnání zákonnou normou a rozsudkami, bol vyhodnotený v prospech dohody, čo žalobca vnímal ako neprijateľné.

11. Súd prvej inštancie pri svojich úvahách o spornosti záväzkového vzťahu medzi terajším žalobcom a žalovaným, podľa odvolateľa pôsobí ako tretia strana konania, keď viaceré úvahy a tvrdenia súdu prvej inštancie nielenže nezodpovedajú materiálnoprávne skutočnosti, ale ani neboli predmetom dokazovania. Minimálne z výpovedí starostu Obce Lipníky, nič podobné, podľa odvolateľa, nevplynulo. On i jeho predchodca S. N. zhodne prehlásili, že dohoda o urovnání mala zabrániť prípadnej exekúcii na majetok Obce. Účelom dohody podľa článku I. bolo vyporiadať všetky záväzky dlžníka voči veriteľovi, ktoré vznikli v zmysle práva platného a vykonateľného rozsudku 16C/299/2007 pridaného Okresným súdom Prešov, pričom napriek uvedenej jednoznačnej formulácii a určitosti výrokov súdov, v terajšom konaní súd prvej inštancie nepriamo konštatoval ich „spornosť“. Toto však neprichádza do úvahy a môže vyplývať len z niečoho, s čím sa žalobca doposiaľ nemal možnosť oboznámiť. Uznesením, ktorým odvolací súd zamietol návrh na opravu rozsudku súdu prvej inštancie, bolo podľa odvolateľa opakovane rozhodnuté, že žalobcovi patrí úrok z omeškania vo výške 11 % za celé dlžné obdobie (nie teda ročne). Zároveň v návrhu na opravu rozsudku, ako to prezentoval vtedajší žalobca, bolo podľa odvolateľa preukázané, že až dodatočne viac, ako rok po podpise dohody o urovnání, teda v roku 2014, si terajší žalovaný uvedomil svoju chybu - nedostatok žaloby pri uplatňovaní výšky úroku z omeškania. O tom podľa žalobcu svedčia aj prednesy právneho zástupcu žalovaného, že sa vždy jedná o úrok z omeškania ročne, aj bez jeho výslovného uplatnenia si v konaní. Podľa neho je takáto súdna prax konštantná a v súlade s vládnym nariadením č. 87/1995 Z. z., a toto jeho tvrdenie bolo v tomto súdnom konaní ním opakované ako nesporné. Opak však podľa žalobcu reprezentuje nielen spomínané uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.3.2015, ale aj zamietavé uznesenie súdu prvej inštancie vo veci č. k. 73Er/299/2014-36 zo dňa 3.9.2014 o zamietnutí návrhu exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti Obci Lipníky na vymoženie úroku z omeškania vo výške 38.952,10 eur. Ovšem o takomto „type“ spornosti výšky úroku s platnou právnou úpravou v roku 2013, právny zástupca žalovaného zjavne „netušil“. Akákoľvek spornosť tak podľa žalobcu nevplyva z obsahu dohody o urovnání, ale z jej rozporu s pozitívnou právnou úpravou a rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov, i Ústavného súdu SR. Napriek tomu, že dohoda o urovnání neriešila žiadnu spornosť, súd prvej inštancie jej obsah vyhodnotil absolútne odlišne. Pre typ zmluvy nie je určujúce jeho označenie a obsah, z ktorého vyplývajú jednoznačne dve skutočnosti, a to vysporiadanie záväzkov, ktoré vyplývajú z právoplatných rozsudkov a úprava splatnosti prisúdenej pohľadávky. Odvolateľ zastával názor, že právnym úkonom, označeným ako dohoda o urovnání, jej účastníci sledovali jednoznačný účel a zmysel dohodnúť sa na úhrade judikovanej pohľadávky. Podľa jej obsahu, úprava nespadá pod ustanovenie § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale sa jedná o nepomenovanú zmluvu, prípadne o dohodu o splátkach, či o úhrade judikovaného dlhu. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nielenže vec nesprávne právne posúdil, ale prevzal aj iniciatívu právnej argumentácie namiesto žalovaného, ktorý nikdy netvrdil, že dohodou o urovnání malo dôjsť k odstráneniu akejsi spornosti (vyplývajúcej z právoplatných rozsudkov).

12. Žalobcovi tak bola podľa jeho vyjadrenia, postupom súdu odňatá možnosť zrejme konať pred ním, keď samotná dohoda o urovnání nebola podľa názoru odvolateľa predmetom dokazovania a súd k jej obsahu nezaujal žiadny právny názor.

13. Žalobca poukazoval na nález Ústavného súdu, podľa ktorého nie je možné žalobcovi priznať viac, ako si v konaní uplatnil (úrok z omeškania) tým, že sa domáha opravy, či doplnenia rozsudku. Ďalej poukázal na precedenčnú záväznosť pre toto konanie vyplývajúcu z uznesenia Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/344/2014, 7Co/32/2015, v ktorom bola jednoznačne prejudiciálne a záväzne vyriešená otázka výšky úrokov z omeškania. Avšak v konaní na prvom stupni súd nevenoval žiadnu pozornosť dokazovaniu listinou z 24.6.2013, ktorá nám ani nebola doručená.

14. Výlučne z opatrnosti a z prekvapujúcich záverov súdu prvej inštancie po oboznámení sa s doručeným rozsudkom dňa 20.5.2016, sa žalobca listinou zo dňa 23.5.2016, označenou ako dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu, dovoľoval neplatnosti tejto Dohody o urovnání zo dňa 24.6.2013. Keď tento dôkaz v období pred vyhlásením rozsudku súdu neexistoval, a teda ním žalobca, podľa svojho vyjadrenia, nemohol ani disponovať, predložil ho odvolaciemu súdu.

15. Žalobca nechápe, prečo súd jeho tvrdeniam neuveril a prečo považoval pre žalobcu úrok z omeškania ročne za vhodnejší, či priaznivejší, než úrok z omeškania za celé dlžné obdobie. Súd prvej inštancie podľa žalobcu úplne odignoroval právnu a faktickú situáciu, ktorá nastala po nadobudnutí právoplatnosti prvého výroku rozsudku v konaní 16C/299/2007, keď prisúdená suma predstavuje významnú časť ročného rozpočtu obce, pričom dňa 24.6.2013, v deň uzatvorenia Dohody o urovaní, má terajší žalovaný už 2 mesiace k dispozícii exekučný titul, ktorým si jeho právny zástupca opakovane vyhrážal Obci.

16. Poukazujúc na vyššie uvedené navrhol odvolateľ, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd prvoinštančný rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil a zaviazal žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania. Podstatným významom pre posúdenie nedôvodnosti podaného odvolania je podľa žalovaného to, že žalobca listom zo dňa 23.5.2016 (až po vynesení odvolaním napadnutého rozsudku zo dňa 26.4.2016), si špekulatívne vykonštruoval to, že sa písomne dovolal neplatnosti právneho úkonu spočívajúceho v platnosti Dohody o urovaní zo dňa 24.6.2013. Preto podľa odvolateľa ani neobstojí argumentácia právneho zástupcu žalobcu, že toto dovolanie neplatnosti právneho úkonu ešte pred vyhlásením prvoinštančného rozsudku neexistovalo, lebo právnomu zástupcovi žalobcu nič nebránilo v tom, aby ešte pred podaním svojej žaloby vedel o odstúpení od platnosti dohody o urovaní. Právny zástupca žalobcu podľa vyjadrenia žalovaného klame, že takýto dôvod pred vyhlásením rozsudku neexistoval, keď v skutočnosti žalobca svojím Uznesením obecného zastupiteľstva zo dňa 17.2.2016 č. 101/2016, jednoznačne prijal rozhodnutie, že je rozpor s rozhodnutím OS Prešov v časti, ktorá sa týka prisúdeného úroku. Vyššie citovanému podozreniu z nepravdivej a nezákonnej konštatácie podľa žalovaného svedčí i výpoveď X. L. N., rovnako je tak nepravdivé tvrdenie žalobcu, že samotná dohoda o urovaní, nebola predmetom dokazovania, lebo túto dohodu ani nebolo potrebné doručovať žalobcovi, keď účastníkom tejto dohody bol ako žalobca, tak aj žalovaný, tak že je nepochopiteľné, aby právny zástupca žalobcu o nej vôbec nevedel. Podľa tvrdenia žalovaného, mal právny zástupca žalobcu možnosť ešte pred uzavretím dohody o urovaní, sa s jej obsahom dôkladne oboznámiť, keď je potrebné zdôrazniť, že tento právny zástupca žalobcu ani pri jednom rokovaní o uzavretí dohody o urovaní, nebol osobne prítomný, toto osobne riešil výlučne len štatutárny zástupca žalobcu. Pokiaľ bol žalobca presvedčený o tom, že dohoda o urovaní je neplatná, tak túto neplatnosť si mal uplatniť predpísaným spôsobom podľa § 80c O.s.p. na súde, čo však dodnes neurobil. Žalovaný na zamedzenie akýchkoľvek špekulácií a v záujme právnej istoty dňa 26.5.2016 podal na Okresný súd Prešov žalobu proti žalobcovi, v ktorej žiada, aby súd určil, že právny vzťah z Dohody o urovaní zo dňa 24.6.2013, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, trvá.

18. Odvolací súd v zmysle § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku, prejednal vec podľa Občianskeho súdneho poriadku. Podľa tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 1.7.2016 a odvolanie žalobcu bolo podané pred týmto dátumom. V prípade žalobcu ide teda o právo na prejednanie odvolania, ktoré mu vzniklo podľa doterajších právnych predpisov, teda z hľadiska princípu legitímneho očakávania, i jej právnej istoty, je treba jeho odvolanie prejednať podľa právnej úpravy účinnej v čase, kedy toto bolo podané. V podmienkach právneho a demokratického štátu, majú právne normy pôsobiť zásadne do budúcnosti. Princíp právnej istoty je nepochybne neoddeliteľnou súčasťou princípu právneho štátu zaručeného v článku 1 ods. 1 Ústavy SR. Súčasťou princípu právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, je aj zákaz retroaktivity, t. j. zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov. Pokiaľ niekto konal a postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný spätným pôsobením právneho predpisu, alebo niektorého jeho ustanovenia. Neskorší právny predpis nemôže ukladať povinnosti, resp. meniť právny status subjektu práva spätným pôsobením právneho predpisu, ktorý v čase jeho konania neexistoval a ktorého právnu úpravu nemohol poznať. Subjekt práva už nemôže ovplyvniť svoje práva a právne postavenie nadobudnuté v minulosti.

19. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 O.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie žalobcu, preskúmal napadnutý rozsudok postupom podľa § 212 ods. 1, v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p., spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v medziach, v

ktorých sa odvolateľ domáhal jeho preskúmania bez nariadenia pojednávania, nakoľko nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie, a ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu, ako aj na príslušnej webovej stránke súdu a zistil, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

20. Predmetom odvolacieho prieskumu je rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba o zaplatenie sumy 3.888,14 eur spolu s príslušenstvom zamietnutá, uplatnená titulom vydania bezdôvodného obohatenia, eventuálne titulom náhrady škody na tom skutkovom základe, že žalobca má nárok na vrátenie preplatku nesprávne uhradeného na úrokoch z omeškania.

21. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bola táto žaloba zamietnutá. Súd prvej inštancie správne na uvedený právny vzťah aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa splnenia podmienok na náhradu škody, ako aj dohody o urovaní, preto postupom podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne s tým, že s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza:

22. K argumentácii žalobcu v podanom odvolaní ohľadom záväznosti právoplatných rozsudkov, keď podľa odvolateľa mal dokonca súd prvej inštancie uzavrieť, že táto dohoda o urovaní, ktorú strany sporu uzavreli dňa 24.6.2013, má mať preferenciu nad právoplatnými rozsudkami, odvolací súd uvádza, že podľa ustanovenia § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dohodou o urovaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné, alebo pochybné. Z uvedeného zákonného znenia vyplýva, že účastníci urovnania riešia vzájomnú spornosť alebo pochybnosť svojich záväzkov tým, že vzájomné práva a povinnosti upravia a nahradia novými. Doterajší záväzok tak zaniká, t. j. zanikol záväzok žalobcu vyplývajúci mu z právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov vo veci 16C/299/2007, vydaného dňa 4.6.2012 a nahradil ho nový záväzok vyplývajúci z článku 2 tejto dohody o urovaní, vrátane dohody ohľadom úrokov z omeškania. Toto generálne vyrovnanie na základe Dohody o urovaní zo dňa 24.6.2013 celého záväzku žalobcu voči žalovanému, nepochybne spĺňa základné požiadavky na právne úkony z hľadiska ich platnosti, keď jej obsahom nemôže byť právo, ktoré má vzniknúť v budúcnosti, a tak, ako to vyplýva z tejto dohody, je jej obsahom už judikované právo na základe vykonateľného rozsudku. Ak by si súd osvojil argumentáciu žalobcu v podanom odvolaní, bola by neplatná každá dohoda, ktorou by si strany sporu upravili už judikované záväzky, resp. pohľadávky.

23. Je nepochybné, tak, ako to vyplýva priamo z tejto dohody o urovaní, že z jej článku I. nazvanej „Úvodné ustanovenia“ z bodov 2 a 3, vyplýva účel dohody o urovaní, keď zmluvné strany uviedli, že sa ňou definitívne a neodvolateľne vysporiadajú všetky záväzky dlžníka (žalobcu v tomto konaní) voči veriteľovi (žalovanému v tomto konaní), ktoré vznikli z titulu povinností dlžníka zaplatiť veriteľovi sumu s príslušenstvom v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov vo veci 16C/293/2007 s tým, že touto dohodou sa definitívne vysporiadáva príslušný nárok veriteľa voči dlžníkovi pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa článku I. ods. 2 Dohody.

24. Z vyššie uvedeného nevyplýva žalobcom tvrdený rozpor tejto dohody s legitímnymi rozsudkami súdov. Je nepochybné a vyplýva to aj z článku II. bodu 2 dohody o urovaní, že touto dohodou si strany sporu upresnili sporný výpočet úroku z omeškania, keď v tejto dohode je jednoznačne výška úroku z omeškania „11 % p.a.“, ktorá v rozsudku, z ktorého vzniknuté práva a povinnosti strán sporu sa vysporiadali, bola stanovená len vo výške „11 %“, avšak nebolo tam uvedené „p.a.“, t. j. ročne. Zároveň sa touto dohodou o urovaní strany sporu dohodli o spôsobe úhrady tohto záväzku žalobcu voči žalovanému, t. j. dohodli sa na jeho úhrade formou tam uvedených splátok.

25. Rovnako ako súd prvej inštancie, ani odvolací súd nezistil akýkoľvek dôvod neplatnosti takto uzavretej dohody o urovaní, keď táto svojím obsahom neodporuje účelu zákona, ani ho neobchádza, preto vzhľadom na vyššie uvedenú konštatovanú platnosť dohody o urovaní, je akákoľvek argumentácia žalobcu v podanom odvolaní, týkajúca sa toho, že žalobcovi patrí úrok z omeškania vo výške 11 % za celé obdobie (nie teda ročne) bezpredmetná, nakoľko práve touto platnou dohodou o urovaní si strany sporu vyriešili, okrem iného, aj spornosť otázky priznaného úroku z omeškania. Sám žalobca v podanom odvolaní zhodne s vyššie uvedenou konštatáciou odvolacieho súdu uvádza, že týmto právnym úkonom označeným ako dohoda o urovaní, jej účastníci sledovali jednoznačný účel a

zmysel - dohodnúť sa na úhrade judikovanej pohľadávky, k čomu odvolací súd dodáva, že táto dohoda o úhrade judikovanej pohľadávky sa netýkala len spôsobu úhrady, ale aj výšky úhrady uplatneného úroku z omeškania tak, že tento bol upresnený na ročný úrok z omeškania

26. Tiež dovolanie sa neplatnosti tohto právneho úkonu spísaného v dohode o urovaní žalobcom nijako neobstojí, keď tento právny úkon nemá žiadnu vadu majúcu za následok tzv. relatívnu neplatnosť, ktorú žalobca tak, ako to vyplýva z jeho odvolania, ju odvodzoval z tej skutočnosti, že ho konajúca osoba v mene žalobcu (starosta obce) urobila v omyle, ktorý mal spočívať v tom, že vtedajší starosta žalobcu S. N., sa obával prípadnej exekúcie na majetok žalobcu, keď on, ako aj terajší starosta žalobcu X. N. (v čase podpísania dohody hlavný kontrolór žalobcu), zhodne konštatovali, tak, ako to uviedol aj odvolateľ, že účelom a zmyslom podpísania dohody o urovaní zo strany terajšieho žalobcu, bolo dosiahnutie oddialenia splatnosti dlhu/závazku, ktorý vyplynul z právoplatných rozhodnutí súdov a predísť tak exekúcii. Obec nedisponovala sumou, akú bolo potrebné uhradiť do 15 dní a peňažné prostriedky si museli požičať. Snahu oddialiť splatnosť záväzku nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za absenciu omylu ako náležitosti vôle, ktorého dôsledkom by malo byť to, že tento právny úkon bol urobený v omyle, t. j. tzv. vnútorný omyl spočívajúci v tom, že konajúca osoba (starosta žalobcu) nemala správnu alebo dostatočnú predstavu o dôsledku právneho úkonu, keď naopak upresnením úroku z omeškania a dlhodobo v splátkach celej judikovanej pohľadávky, došlo k odstráneniu spornosti nároku.

27. Rovnako neobstojí ani ďalšia odvolacia námietka žalobcu, podľa ktorej nebola dohoda o urovaní predmetom dokazovania a súd prvej inštancie k jej obsahu nezaujal žiaden právny názor, keď už na prvom verejnom pojednávaní štatutárny zástupca žalobcu na túto dohodu o urovaní, pri svojom výsluchu poukazoval na okolnosti podpísania tejto dohody jeho predchodcom a rovnako právny zástupca žalobcu dôvodil, že táto dohoda bola podpísaná v časovej tiesni. Súdu bola táto dohoda predložená do spisu s tým, že na nasledujúcom pojednávaní predložil práve právny zástupca žalobcu súdu uznesenie obecného zastupiteľstva o zrušení tejto dohody a opakovane sa k tejto dohode vyjadroval. Rovnako tak súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyjadruje k platnosti dohody o urovaní s tým, že dospel k záveru, že táto dohoda je splatná, pretože boli splnené podstatné náležitosti pre jej uzavretie, keď ďalej uvádza, čo bolo predmetom tejto dohody, ako aj to, že dôvodom jej uzavretia bolo definitívne vysporiadať prisúdený nárok veriteľa voči dlžníkovi pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa článku I. ods. 2 tejto dohody.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preto rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

29. K argumentácii žalobcu ohľadom dovolania sa relatívnej neplatnosti dohody o urovaní je potrebné uviesť, že skutočnosti a dôkazy, ktoré strany neuplatnili v konaní pred súdom prvej inštancie, nemôžu sa v zásade pred odvolacím súdom uplatniť. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietku proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Uvedená argumentácia žalobcu predstavuje tzv. novum v odvolacom konaní, v ktorom súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, kde jeho úkonom nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvoinštančnom konaní tak, ako to je s dovolaním relatívnej neplatnosti dohody o urovaní žalobcom, neboli produkované.

30. Krajský súd zároveň dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom zásade, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t.j., „práv patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatnili včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním, môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a podobne. To platí obdobne aj vo využívaní zákonných procesných ustanovení, včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžf 65/2011).

31. Ak teda žalobca chcel dosiahnuť úspech v spore, bol povinný postupovať už pri uzatváraní kontraktov so žalovaným tak, aby jeho právna pozícia bola podporená riadnymi dôkazmi. Tie neboli v konaní produkované, naviac sám žalobca ponúkol súdu rozporné vyjadrenia, keď na jednej strane tvrdí, že

účelom dohody o urovnaní je snaha dohodnúť sa na úhrade judikovanej pohľadávky, a na druhej strane, že judikovaná pohľadávka nebola sporná.

32. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1, 2, v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, keď vychádzal z úspechu žalovaného v súdnom spore. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v o súdech).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).